

**FOD Volksgezondheid,
Veiligheid van de Voedselketen en leefmilieu**

**Directoraat-generaal Gezondheidsberoepen, medische bewaking
en welzijn op het werk**

Technische Commissie voor Verpleegkunde

Advies dd. 28.11.2002 van de Technische Commissie voor Verpleegkunde over de activiteiten die een ZORGKUNDIGE kan verrichten onder toezicht van een verpleegkundige binnen een gestructureerde equipe.

Kwalificatie-en toepassingsvoorwaarden (KB n° 78, artikel 21 quinquies, §3 en artikel 21sexiesdecies, §2)

1. De **opleiding** van de toekomstige zorgkundige omvat **minstens één jaar** equivalent voltijds onderwijs, na het behalen van het getuigschrift van het beroepsonderwijs van de derde graad .
2. Bij **overgangmaatregel** mogen personen die minstens het getuigschrift van de 3de graad beroepsonderwijs, richting personenzorg, hebben behaald en die 3 jaar equivalent voltijdse ervaring hebben als verzorgende en een bijkomende theoretische opleiding kunnen bewijzen van 150 uren, dezelfde prestaties als de zorgkundige verrichten. Deze overgangmaatregel geldt tot 1 oktober van het derde jaar na de inwerkingtreding van het koninklijk besluit.
3. **Onderstaande lijst in zijn geheel en elke toevertrouwde handeling in het bijzonder, moet geïnterpreteerd worden in de professionele relatie tussen de verpleegkundige en de toekomstige zorgkundige en enkel binnen het werkveld van de rusthuis- en ouderenbedden ROB, de rust- en verzorgingsbedden RVT en de thuisverpleging.**
4. **Onder verpleegkundigen wordt verstaan:** de dragers van de beroepstitel van verpleegkundige en van de beroepstitel van gegradueerd verpleegkundige.
5. **De zorgkundige krijgt verpleegkundige taken toevertrouwd binnen de context van de activiteiten van het dagelijks leven (ADL).**
Het betreft dus basiszorg verstrekt aan de patiënt/resident in stabiele toestand en bij een niet-complexe zorgsituatie.
Elke wijziging van deze voorwaarden moet onverwijld aan de verpleegkundige worden gemeld.
6. **De verpleegkundige beslist autonoom en per patiënt/resident of delegatie aan de zorgkundige kan. Deze situatie kan op elk ogenblik worden aangepast.**
De facto zullen er zorgsituaties zijn waar onderstaande lijst van toe te vertrouwen verstrekkingen niet kunnen worden overgelaten/overgedragen aan zorgkundigen wegens

de aard of de complexiteit van de pathologie en de zorgsituatie en/of wegens de afhankelijkheidsgraad van de patiënt/resident.

7. De zorgkundige oefent zijn/haar activiteiten uit onder bepaalde voorwaarden:

▫ Voorwaarde 1: werken onder toezicht

DEFINITIE

Onder "toezicht", zoals vermeld in Art.21 sexiesdecies § 1 van het KB. Nr. 78 wordt verstaan:

- De verpleegkundige waakt over de correcte uitvoering van de zorgverstrekking, de gezondheidsopvoeding en de logistieke activiteiten die hij/zij aan de zorgkundigen van de gestructureerde equipe heeft opgedragen.
- De verantwoordelijkheid voor de correcte uitvoering van de activiteiten berust bij de zorgkundige.
- De aanwezigheid van de verpleegkundige bij de uitvoering van de opdrachten door de zorgkundige is niet vereist.
- De verpleegkundige is bereikbaar om de nodige informatie te ontvangen en ondersteuning te geven aan de zorgkundige.

MODALITEITEN VAN *BEREIKBAARHEID*

- RVT: Permanente aanwezigheid van minstens één verpleegkundige in de instelling.
- ROB: Wanneer er geen verpleegkundige aanwezig is in de instelling is er steeds een verpleegkundige bereikbaar die de nodige informatie en ondersteuning kan geven en die oordeelt wanneer zijn/haar fysieke aanwezigheid noodzakelijk is.
- Thuisverpleging: naar gelang de situatie oordeelt de verpleegkundige wanneer zijn/haar fysieke aanwezigheid noodzakelijk is.

▫ Voorwaarde 2: werken in een gestructureerde equipe

DEFINITIE

- Onder het begrip "gestructureerde equipe", zoals vermeld in Art.21 sexiesdecies § 1 van het KB. Nr. 78 wordt verstaan:

❖ In het ROB/RVT:

- De hoofdverpleegkundige of de verpleegkundige verantwoordelijk voor de patiënt/resident, verricht de coördinatie van de verpleegkundige en zorgkundige activiteiten. Het is de verpleegkundige die aan de zorgkundige de nodige opdrachten geeft.
- De equipe wordt zodanig samengesteld dat het begrip "toezicht" volwaardig kan worden toegepast.
- Per patiënt/resident wordt een zorgplan opgesteld dat deel uitmaakt van het verpleegkundig dossier.
- Onder leiding van de hoofdverpleegkundige of de plaatsvervanger vindt dagelijks een patiëntbespreking plaats, waarbij de zorgplannen zonodig worden bijgesteld.
- De verpleegkundigen en de zorgkundigen houden het verpleegdossier correct bij.

- De leden van de equipe volgen op geregelde tijdstippen permanente vorming met een minimum van 8 u per jaar.
- ❖ In de thuisverpleging:
- Naargelang de situatie kan de hoofdverpleegkundige of de verpleegkundige verantwoordelijk voor de patiënt, de coördinatie van de verpleegkundige en zorgkundige activiteiten verrichten. Het is de verpleegkundige die aan de zorgkundige de nodige opdrachten geeft.
  - De equipe bestaat minstens uit een equivalent van twee voltijdse verpleegkundigen.
  - De equipe wordt zodanig samengesteld dat het begrip "toezicht" volwaardig kan worden toegepast. Dit betekent dat een zorgkundige verplicht dient te refereren naar 1 verpleegkundige en dat één equivalent voltijdse verpleegkundige maximum één equivalent voltijdse zorgkundige onder zijn/haar toezicht heeft, met een maximum van 3 personen.
  - Per patiënt wordt een zorgplan opgesteld dat deel uit maakt van het verpleegkundig dossier. De zorgkundige brengt volgens afspraak verslag uit bij de verpleegkundige die het toezicht uitoefent.
  - Verpleegkundigen en zorgkundigen houden het verpleegdossier correct bij.
  - Onder leiding van de hoofdverpleegkundige of de plaatsvervanger vindt minstens wekelijks een patiëntbespreking plaats waaraan de hele equipe deelneemt en waarbij de zorgplannen zonodig worden bijgestuurd.
  - Minstens één maal per week bezoekt de hoofdverpleegkundige of de verpleegkundige zijn/haar patiënten waarvan de zorg aan de zorgkundige werd toevertrouwd.
  - De leden van de equipe volgen op geregelde tijdstippen permanente vorming met een minimum van 8 u per jaar.

WERKINGSMODALITEITEN

De gestructureerde equipe is in de thuisverpleging van toepassing op de verpleegkundige zowel met dienstcontract als met een zelfstandig statuut. De zelfstandige beoefenaars van de verpleegkunde maken de keuze tussen alleen te werken of toe te treden tot een gestructureerde equipe.
